



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4443
Tarih : 12.12.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12/12/2019
Sayı: -120.07-E.00000581177



0000581177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de eğitim her kademesinde başlamak üzere ayrı ve önemli bir sorun alanına dönüşmüş olup yükseköğretimde son yıllarda akademik başarının düşmesi başta olmak üzere eğitim kalitesindeki düşüşün neden ve sonuçlarına yönelik çalışmaların yürütülmesi ve buna dair alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederim.12.12.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

Son yıllarda her ilde yeni üniversite kurulması ve vakıf üniversiteleri sayısındaki artışla beraber, eğitimin kalitesi giderek düşmüş, üniversiteli işsiz oranlarında ciddi bir artış söz konusu olmuştur.

Üniversitelerin çoğalmasıyla eğitimin kalitesinin ters orantılı bir şekilde azalmasına dönük tartışmalar çok yeni olmamakla birlikte Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı bünyesinde yeni bir çalışma yürütülmüş ve 196 üniversite rektörünün profiline dair veriler kamuoyu ile paylaşılmıştır. Atıf ve yayın verilerini derleyen "Web of Science" sisteminden elde edilen verilere göre, uluslararası makalesi bulunmayan toplam rektör sayısı 68 olup bir diğer sistem Scopus'dan elde edilen verilere göre ise toplam uluslararası yayını olmayan rektör sayısı 55 olarak kayıtlara geçmiştir.

Söz konusu incelemeye göre uluslararası yayını bulunmayan 68 rektörün 44'ü devlet üniversitesinde, 24'ü ise vakıf üniversitesinde görev yapmakta olup uluslararası yayını olan rektör sayıları ise devlet üniversitelerinde 3, vakıf üniversitelerinde ise 5 olarak kayıtlara geçmiştir. Devlet üniversitelerinde 31, vakıf üniversitelerinde ise 24 olmak üzere toplam 55 rektörün uluslararası yayını bulunmazken bu sistem üzerinden incelendiğinde bir makalesi bulunan rektör sayısı devlet üniversitelerinde 11, vakıf üniversitelerinde ise 5 olarak yer almıştır. Uluslararası makalelerin sayılarının yanı sıra, atıf yapılan rektör sayıları da çarpıcı sonuçlar ortaya koymuş; Web of Science sistemine göre 46'sı devlet 25'i vakıf üniversitesi rektörü olmak üzere toplam 71 rektöre hiç atıf yapılmadığı ortaya çıkmıştır.



Bahse konu verilerin son yıllarda Türkiye'deki üniversitelerin dünya sıralar giderek alt sıralara gerilmesiyle doğrudan ilgisi olduğu tartışmasızdır. 2011 yılında Türkiye'den 2 üniversite ilk 200'deyken bugüne gelindiğinde ilk 200'de tek bir üniversite dahi olmaması konunun derhal ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Keza bazı sıralamalarda ilk 500 içerisinde dahi giremeyen üniversitelerin olması niteliğin iyice düştüğüne işaret etmektedir. Akademik eğitimde nitelik yerine niceliğin esas alındığı bir yönetim anlayışı içerisinde bilimsel ilerlemeden söz edilemez.

Son yıllarda iktidarın üniversitelere yönelik iş ve işlemleri bilhassa 15 Temmuz sonrası yoğunlaşmış ve iktidarın kadrolaşmaya dönük çabaları hız kazanmıştır. Rektör atamalarında cumhurbaşkanına verilen yetkiyle beraber kadrolaşma çalışmaları birlikte değerlendirildiğinde ortaya vahim bir tablo çıkmıştır. İktidar doğrudan kendi propagandasını yapmayan akademisyenleri ihraç ederek, yahut mobbing yöntemleriyle akademilerden uzaklaştırırken, iktidar taraftarı akademisyenler önemli görevlere yerleştirilmiştir. Eğitimde bilimsel objektif kriterler yerine yandaşlığın gözetildiği bir sistemde ise köklü üniversitelerin başarılarındaki düşüş de tesadüf değildir.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı tarafından kamuoyu ile paylaşılan rapora göre ihraç edilen toplam akademisyen sayısı 6 bin 81, ihraç edilen toplam Barış Akademisyeni sayısı 407, İade edilen toplam Akademisyen sayısının da 153 olduğu belirtilmiştir. Söz konusu veriler ise ihraçlar ve ihraç edilen akademisyenler yerine yapılan atamalarda gözetilen iktidara yakınlık kriterlerini ortaya koymakta ve eğitim kalitesinin neden ve nasıl düştüğüne dair önemli ipuçları vermektedir.

Bunun yarattığı neticelerin ise nesiller boyu süregidecek olan gerilemeye tekabül edeceği şüphesizdir. Hal böyle olduğu takdirde toplumların gelişmesi mümkün olamayacağı gibi işsizlik oranlarındaki artıştan ekonomik gerilemeye değin pek çok toplumsal meselenin de çözümsüz bir duruma dönüşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Üniversitelerin mevcut durumu ve eğitim kalitesindeki düşüşün neden ve sonuçlarının parlamentoda değerlendirilmesi, bu konuda etkin çözüm yollarının üretilmesi ve geliştirilmesi elzemdir.



0000581177

1	MENSUR IŞIK	MUŞ	
2	GÜLISTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
3	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
4			
5	SIDIK TAŞ	SIİRT	
6	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
7	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
8	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
9	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
10	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
11	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
12	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
13	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
14	MUAZZEZ ORHAN	VAN	
15	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
16	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
17	SAİT DEDE	HAKKARİ	
18	HABİP EKSİK	İĞDIR	
19			
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	



0000581177

2	2	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Şahin
3	3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
4	4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdullah
5	5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Özün
6	6			
8	8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
9	9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
10	10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet
11	11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. R. Tiryaki
12	12	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
13	13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
15	15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	D. Dağ
16	16	MUSA FARISOĞULLARI	DİYARBAKIR	M. Farisoğulları
17	17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel
19	19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
20	20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan